

Motie

Onderwerp: : Kadernota – Vertrouwensexperiment met de bijstand
Agendapunt: : 3
Raadsvoorstelnummer : 15.0200726

De raad van de gemeente Wageningen;

in vergadering bijeen op 29 en 30 juni 2015;

Overwegende dat

1. Met de invoering van de participatiewet de verplichtingen en boetes voor bijstandsgerechtigden nog verder zijn aangescherpt. Vooral ook voor de groep langdurig werklozen.
2. Het uitgangspunt waar deze verdere landelijke aanscherping op is gebaseerd – namelijk dat bijstandsgerechtigden niet de juiste keuzes zouden (willen) maken – nooit is getoetst en breed in twijfel wordt getrokken;
3. Het goed mogelijk kan zijn dat juist de tegengestelde benadering - namelijk het geven van vertrouwen en ruimte om eigen keuzes te maken aan de groep langdurig bijstandsgerechtigden - tot positieve effecten voor deze bijstandsgerechtigden, hun gezinnen en de samenleving kan leiden;
4. Alle door bijstandsgerechtigden verworven inkomsten volgens de participatiewet 100% moeten worden gekort op de bijstandsuitkering, wat de stimulans om betaald werk te gaan verrichten niet ten goede komt;
5. Het interessant is te zien wat de effecten zijn van het weghalen van de armoedeval en verplichtingen voor langdurig bijstandsgerechtigden.

Draagt het college op

1. Een vertrouwensexperiment met de bijstand uit te voeren waarbij een groep langdurig bijstandsgerechtigden de optie krijgt om gedurende de periode van het experiment onvoorwaardelijk een maandelijks toelage te ontvangen in plaats van de huidige bijstandsuitkering met de daarbij behorende verplichtingen.
2. Een uitgewerkt voorstel voor het experiment aan de raad voor te leggen binnen de volgende kaders:
 - 2.1. Doelgroep: Alle bijstandsgerechtigden die reeds een x-aantal jaren aansluitend bijstand ontvangen van de gemeente Wageningen. Waarbij de voorwaarde van 'x-aantal jaren' nader door het college is in te vullen.
 - 2.2. Lengte van de periode van het experiment: ten minste 2 jaar.
 - 2.3. Indien haalbaar te starten op 1 januari 2016.
 - 2.4. Deelname aan het experiment staat open voor alle bijstandsgerechtigden die in de doelgroep vallen (geen selectie door de gemeente) en is op basis van vrijwilligheid, door middel van opt-out, om een zo breed mogelijke groep deelnemers te bereiken. Opt-out betekent dat iedereen actief wordt benaderd mee te doen, en men na een gedegen voorlichting (zie 3.3) vrijwillig af kan zien van deelname. Deelnemers kunnen ook na de start van het experiment op ieder moment vrijwillig uit het experiment stappen.
 - 2.5. Er zal geen controlegroep in Wageningen worden ingesteld, om ongewenste maatschappelijke effecten te voorkomen.

- 2.6. Budgetneutrale toelage: De hoogte van de maandelijkse toelage is gelijk aan de huidige bijstandsuitkering (samenlevingsvormafhankelijk), aangevuld met een bedrag dat de gemeente nu ook uitgeeft aan de deelnemer via specifieke minima- en bijstandsregelingen, zoals het ik-doe-mee-fonds en de premie voor vrijwilligerswerk.
- 2.7. Deelnemers door de inwerking van verschillende (rijks-)regelingen er netto niet op achteruit mogen gaan.
- 2.8. De toelage is onvoorwaardelijk, wat inhoudt: geen sollicitatieplicht, geen tegenprestatie (behalve meedoen aan het experiment), geen verplichting om werk aan te nemen, geen boetes voor het niet nakomen van deze of andere verplichtingen uit de participatiewet. Het niet nakomen van de huidige informatieplicht zal niet worden beboet, met uitzondering van informatie over verworven inkomsten vanaf het tweede jaar van het experiment (zie 2.9).
- 2.9. In het eerste jaar van het experiment vindt er geen korting plaats op de toelage als de deelnemers additionele inkomsten verwerven. Vanaf het tweede jaar zal er een korting worden doorgevoerd op de toelage ter hoogte van een nader te bepalen percentage van de bijverdiensten. Ieder volgend jaar dat het experiment langer duurt, kan dit kortingspercentage verder oplopen. De kortingspercentages zijn nader te bepalen door het college.
- 2.10. Deelnemers worden in groepen ingedeeld, waarin men frequent met elkaar de aanpak en plannen bespreekt. Deelname aan deze groepen is niet verplicht, maar zal wel worden aangemoedigd. Ook kunnen de deelnemers indien gewenst begeleid worden in hun maatschappelijke participatie. Periodiek zal data verzameld worden om de effecten van het experiment op de volgende aspecten te kunnen beoordelen: financiële zelfredzaamheid, sociaal welzijn, innovatie en ondernemerschap, mantelzorg, vrijwilligerswerk, algemene tevredenheid.
- 2.11. Na afloop van het experiment vindt er een evaluatie van de resultaten plaats.
3. Bij de uitwerking van het voorstel betreft het College de volgende aandachtspunten:
 - 3.1. Het voorkomen van mogelijke onredelijke concurrentie op de arbeidsmarkt gedurende het experiment zal overwogen worden bij de keuzes voor de lengte van het experiment, kortingspercentage(s) voor bijverdiensten en de bepaling van de doelgroep.
 - 3.2. Voor de deelnemers aan het experiment de aanspraak op landelijke toeslagen, zoals de zorgtoeslag, huurtoeslag en kindgebonden budget behouden blijft.
 - 3.3. De doelgroep van het experiment uitgebreid en helder ingelicht wordt over de inhoud, voorwaarden, doelen en tijdelijkheid van het experiment. Informatievoorziening, benadering en begeleiding in het experiment moet het mogelijk maken dat iedereen er aan kan deelnemen ongeacht opleidingsniveau, gezinssituatie, leeftijd e.d. (maatwerk).

en gaat over tot de orde van de dag.

Wageningen, 29 juni 2015;

D66 / Mark Giebels

CU / Peter de Haan

PvdA / Petra van Amersfoort

GroenLinks / Hettie van Nes

Stadspartij / Dicky Stijns